

ARYASATAKAM.

...AS PRESS, SRIRANGAM.

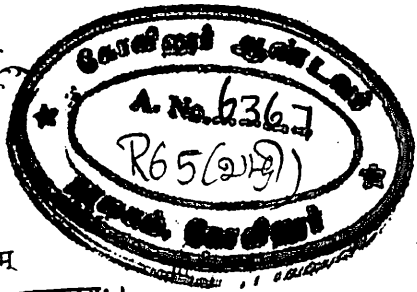
ஆர்யா சதகம்

॥ श्रीः ॥

॥ आर्याशतकम् ॥

महाकविमूकप्रणीतम् ।

श्रीरङ्गम्

श्रीवाणीविलासमुद्रायन्त्रालयः ।

१९११.

॥ श्रीः ॥

॥ आर्याशतकम् ॥

---*---

कारणपरचिद्रूपा
काञ्चीपुरसीम्नि कामपीठगता ।
काचन विहरति करुणा
काश्मीरस्तबककोमलाङ्गलता ॥ १ ॥

कंचन काञ्चीतिलकं
करधृतकोदण्डबाणसृणिपाशम् ।
कठिनस्तनभरनम्रं
कैवल्यानन्दकन्दमवलम्बे ॥ २ ॥

चिन्तितफलपरिपोषण-
चिन्तामणिरेव काञ्चिनिलया मे ।
चिरतरसुचरितसुलभा
चित्तं शिशिरयतु चित्सुधाधारा ॥ ३ ॥

कुटिलकचं कठिनकुचं
कुन्दस्मितकान्ति कुङ्कुमच्छायम् ।
कुरुते विहृतिं काञ्च्यां
कुलपर्वतसार्वभौमसर्वस्वम् ॥ ४ ॥

पञ्चशरशास्त्रबोधन-
परमाचार्येण दृष्टिपातेन ।
काञ्चीसीम्नि कुमारी
काचन मोहयति कामजेतारम् ॥ ५ ॥

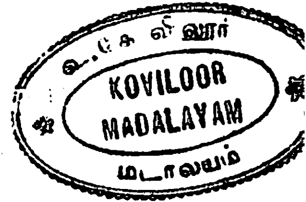
परया काञ्चीपुरया
पर्वतपर्यायपीनकुचभरया ।
परतन्त्रा वयमनया
पङ्कजसब्रह्मचारिलोचनया ॥ ६ ॥

ऐश्वर्यमिन्दुमौले-
रैकात्म्यप्रकृति काञ्चिमध्यगतम् ।
ऐन्दवकिशोरशेखर-
मैदंपर्यं चकास्ति निगमानाम् ॥ ७ ॥

 20-4

श्रितकम्पासीमानं
शिथिलितपरमशिवधैर्यमहिमानम् ।
कलये पाटलिमानं
कंचन कञ्चुकितभुवनभूमानम् ॥ ८ ॥

आदृतकाञ्चीनिलया-
माद्यामारूढयौवनाटोपाम् ।
आगमवतंसकलिका-
मानन्दाद्वैतकन्दलीं वन्दे ॥ ९ ॥

तुङ्गाभिरामकुचभर-
शृङ्गारितमाश्रयामि काञ्चिगतम् ।
गङ्गाधरपरतन्त्रं
शृङ्गाराद्वैततन्त्रसिद्धान्तम् ॥ १० ॥

काञ्चीरत्नविभूषां
कामपि कंदर्पसूतिकापाङ्गीम् ।
परमां कलामुपासे
परशिववामाङ्कपीठिकासीनाम् ॥ ११ ॥

कम्पातीरचराणां
करुणाकोरकितदृष्टिपातानाम् ।
केलीवनं मनो मे
केषांचिद्भवतु चिद्विलासानाम् ॥ १२ ॥

आम्रतरुमूलवसते-
रादिमपुरुषस्य नयनपीयूषम् ।
आरब्धयौवनोत्सव-
माम्नायरहस्यमन्तरवलम्बे ॥ १३ ॥

अधिकाञ्चि परमयोगिभि-
रादिमपरपीठसीम्नि दृश्येन ।
अनुबद्धं मम मानस-
मरुणिमसर्वस्वसंप्रदायेन ॥ १४ ॥

अङ्कितशंकरदेहा-
मङ्कुरितोरोजकङ्कणाश्लेषैः ।
अधिकाञ्चि नित्यतरुणी-
मद्राक्षं कांचिदद्भुतां बालाम् ॥ १५ ॥

मधुरधनुषा महीधर-
जनुषा नन्दामि सुरभिबाणजुषा ।
चिद्वपुषा काञ्चिपुरे
केलिजुषा बन्धुजीवकान्तिमुषा ॥ १६ ॥

मधुरस्मितेन रमते
मांसलकुचभारमन्दगमनेन ।
मध्येकाञ्चि मनो मे
मनसिजसाम्राज्यगर्वबीजेन ॥ १७ ॥

धरणिमयीं तरणिमयीं
पवनमयीं गगनदहनहोतृमयीम् ।
अम्बुमयीमिन्दुमयी-
मम्बामनुकम्पमादिमामीक्षे ॥ १८ ॥

लीनस्थितिमुनिहृदये
ध्यानस्तिमितं तपस्यदुपकम्पम् ।
पीनस्तनभरमीडे
मीनध्वजतन्त्रपरमतात्पर्यम् ॥ १९ ॥

श्वेता मन्थरहसिते
शाता मध्ये च वाङ्मनोऽतीता ।
शीता लोचनपाते
स्फीता कुचसीम्नि शाश्वती माता ॥ २० ॥

पुरतः कदा नु करवै
पुरवैरिविमर्दपुलकिताङ्गलताम् ।
पुनतीं काञ्चीदेशं
पुष्पायुधवीर्यसरसपरिपाटीम् ॥ २१ ॥

पुण्या कापि पुरंध्री
पुङ्खितकंदर्पसंपदा वपुषा ।
पुलिनचरी कम्पायाः
पुरमथनं पुलकनिचुलितं कुरुते ॥ २२ ॥

तनिमाद्वैतवलग्नं
तरुणारुणसंप्रदायतनुलेखम् ।
तटसीमनि कम्पाया-
स्तरुणिमसर्वस्वमाद्यमद्राक्षम् ॥ २३ ॥

पौष्टिककर्मविपाकं
पौष्पशरं सविधसीम्नि कम्पायाः ।
अद्राक्षमात्तयौवन-
मभ्युदयं किंचिदर्धशशिमौलेः ॥ २४ ॥

संश्रितकाञ्चीदेशे
सरसिजदौर्भाग्यजाग्रदुत्तंसे ।
संविन्मये विलीये
सारस्वतपुरुषकारसाम्राज्ये ॥ २५ ॥

मोदितमधुकरविशिखं
स्वादिमसमुदायसारकोदण्डम् ।
आदृतकाञ्चीखेलन-
मादिममारुण्यभेदमाकलये ॥ २६ ॥

उररीकृतकाञ्चिपुरी-
मुपनिषदरविन्दकुहरमधुधाराम् ।
उन्नम्रस्तनकलशी-
मुत्सवलहरीमुपास्महे शंभोः ॥ २७ ॥

एणशिशुदीर्घलोचन-
मेनःपरिपन्थि संततं नमताम् ।
एकाम्रनाथजीवित-
मेवंपददूरमेकमवलम्बे ॥ २८ ॥

स्मयमानमुखं काञ्ची-
मयमानं कमपि देवताभेदम् ।
दयमानं वीक्ष्य मुहु-
र्वयमानन्दामृताम्बुधौ मग्नाः ॥ २९ ॥

कुतुकजुषि काञ्चिदेशे
कुमुदतपोराशिपाकशेखरिते ।
कुरुते जनो मनोऽयं
कुलगिरिपरिबृढकुलैकमणिदीपे ॥ ३० ॥

वीक्षेमहि काञ्चिपुरे
विपुलस्तनकलशगरिमपरवशितम् ।
विद्रुमसहचरदेहं
विभ्रमसमवायसारसंनाहम् ॥ ३१ ॥

कुरुविन्दगोत्रगात्रं
कूलचरं कमपि नौमि कम्पायाः ।
कूलंकषकुचकुम्भं
कुसुमायुधवीर्यसारसंरम्भम् ॥ ३२ ॥

कुड्मलितकुचकिशोरैः
कुर्वाणैः काञ्चिदेशसौहार्दम् ।
कुङ्कुमशोणैर्निचितं
कुशलपथं शंभुसुकृतसंभारैः ॥ ३३ ॥

अङ्कितकचेन केनचि-
दन्धंकरणौषधेन कमलानाम् ।
अन्तःपुरेण शंभो-
रलंक्रिया कापि कल्प्यते काञ्च्याम् ॥ ३४ ॥

उररीकरोमि संतत-
मूष्मलफालेन लालितं पुंसा ।
उपकम्पमुचितखेलन-
मुर्वीधरवंशसंपदुन्मेषम् ॥ ३५ ॥

अङ्कुरितस्तनकोरक-
मङ्कालंकारमेकचूतपतेः ।
आलोकेमहि कोमल-
मागमसंलापसारयाथार्थ्यम् ॥ ३६ ॥

पुञ्जितकरुणमुदञ्चित-
शिञ्जितमणिकाञ्चि किमपि काञ्चिपुरे ।
मञ्जरितमृदुलहासं
पिञ्जरतनुरुचि पिनाकिमूलधनम् ॥ ३७ ॥

लोलहृदयोऽस्मि शंभो-
र्लोचनयुगलेन लेह्यमानायाम् ।
लालितपरमशिवायां
लावण्यामृततरङ्गमालायाम् ॥ ३८ ॥

मधुकरसहचरचिकुरै-
र्मदनागमसमयदीक्षितकटाक्षैः ।
मण्डितकम्पातीरै-
र्मङ्गलकन्दैर्ममास्तु सारूप्यम् ॥ ३९ ॥

वदनारविन्दवक्षो-
वामाङ्कतटीवशंवदीभूता ।
पुरुषत्रितये त्रेधा
पुरंध्रिरूपा त्वमेव कामाक्षि ॥ ४० ॥

बाधाकरीं भवाब्धे-
राधाराद्यम्बुजेषु विचरन्तीम् ।
आधारीकृतकाश्वीं
बोधामृतवीचिमेव विमृशामः ॥ ४१ ॥

कलयाम्यन्तः शशधर-
कलयाङ्कितमौलिममलचिद्वलयाम् ।
अलयामागमपीठी-
निलयां वलयाङ्कसुन्दरीमम्बाम् ॥ ४२ ॥

शर्वादिपरमसाधक-
गुर्वानीताय कामपीठजुषे ।
सर्वाकृतये शोणिम-
गर्वाय समर्प्यते हृदयम् ॥ ४३ ॥

समया सांध्यमयूखैः
    समया बुद्ध्या सदैव शीलितया ।
उमया काञ्चीरतया
    न मया लभ्येत किं नु तादात्म्यम् ॥ ४४ ॥

जन्तोस्तव पदपूजन-
    संतोषतरङ्गितस्य कामाक्षि ।
बन्धो यदि भवति पुनः
    सिन्धोरम्भःसु बम्भ्रमीति शिला ॥ ४५ ॥

कुण्डलि कुमारि कुटिले
    चण्डि चराचरसवित्रि चामुण्डे ।
गुणिनि गुहारिणि गुह्ये
    गुरुमूर्ते त्वां नमामि कामाक्षि ॥ ४६ ॥

अभिदाकृतिर्भिदाकृति-
    रचिदाकृतिरपि चिदाकृतिर्मातः ।
अनहंता त्वमहंता
    भ्रमयसि कामाक्षि शाश्वती विश्वम् ॥ ४७ ॥

शिव शिव पश्यन्ति समं
श्रीकामाक्षीकटाक्षिताः पुरुषाः ।
विपिनं भवनममित्रं
मित्रं लोष्टं च युवतिबिम्बोष्ठम् ॥ ४८ ॥

कामपरिपन्थिकामिनि
कामेश्वरि कामपीठमध्यगते ।
कामदुघा भव कमले
कामकले कामकोटि कामाक्षि ॥ ४९ ॥

मध्येहृदयं मध्येनिटिलं
मध्येऽशिरोऽपि वास्तव्याम् ।
चण्डकरशक्रकार्मुक-
चन्द्रसमाभां नमामि कामाक्षीम् ॥ ५० ॥

अधिकाञ्चि केलिलोलै-
रखिलागमयन्त्रतन्त्रमन्त्रमयैः ।
अतिशीतं मम हृदयं
विषमशरद्रोहिजीवनोपायैः ॥ ५१ ॥

नन्दति मम हृदि काचन
मन्दिरयन्ती निरन्तरं काञ्चीम् ।
इन्दुरविमण्डलकुचा
बिन्दुवियन्नादपरिणता तरुणी ॥ ५२ ॥

शम्पालतासवर्णं
संपादयितुं भवज्वरचिकित्साम् ।
लिम्पामि मनसि किंचन
कम्पातटरोहि सिद्धभैषज्यम् ॥ ५३ ॥

अनुमितकुचकाठिन्या-
मधिवक्षःपीठमङ्गजन्मरिपोः ।
आनन्ददां भजे ता-
मानङ्गब्रह्मतत्त्वबोधिसिराम् ॥ ५४ ॥

ऐक्षिषि पाशाङ्कुशधर-
हस्तान्तं विस्मयार्हवृत्तान्तम् ।
अधिकाञ्चि निगमवाचां
सिद्धान्तं शूलपाणिशुद्धान्तम् ॥ ५५ ॥

आहितविलासभङ्गी-
   माब्रह्मस्तम्बशिल्पकल्पनया ।
आश्रितकाञ्चीमतुला-
   माद्यां विस्फूर्तिमाद्रिये विद्याम् ॥ ५६ ॥

मूकोऽपि जटिलदुर्गति-
   शोकोऽपि स्मरति यः क्षणं भवतीम् ।
एको भवति स जन्तु-
   र्लोकोत्तरकीर्तिरेव कामाक्षि ॥ ५७ ॥

पञ्चदशवर्णरूपं
   कंचन काञ्चीविहारधौरेयम् ।
पञ्चशरीयं शंभो-
   र्वञ्चनवैदग्ध्यमूलमवलम्बे ॥ ५८ ॥

परिणतवतीं चतुर्धा
   पदवीं सुधियां समेत्य सौषुम्नीम् ।
पञ्चाशदर्णकल्पित-
   पदशिल्पां तां नमामि कामाक्षीम् ॥ ५९ ॥

आदिक्षन्मम गुरुरा-
डादिक्षान्ताक्षरात्मिकां विद्याम् ।
स्वादिष्ठचापदण्डां
नेदिष्ठामेव कामपीठगताम् ॥ ६० ॥

तुष्यामि हर्षितस्मर-
शासनया काञ्चिपुरि कृतासनया ।
स्वासनया सकलजग-
द्भासनया कलितशम्बरासनया ॥ ६१ ॥

प्रेमवती कम्पायां
स्थेमवती यतिमनःसु भूमवती ।
सामवती नित्यगिरा
सोमवती शिरसि भाति हैमवती ॥ ६२ ॥

कौतुकिना कम्पायां
कौसुमचापेन कीलितेनान्तः ।
कुलदैवतेन महता
कुड्मलमुद्रां धुनोतु नः प्रतिभा ॥ ६३ ॥

केनापि मिलितदेहा
यूना स्वाहासहायतिलकेन ।
सहकारमूलदेशे
संविद्रूपा कुटुम्बिनी रमते ॥ ६४ ॥

कुसुमशरगर्वसंप-
त्कोशगृहं भाति काञ्चिमध्यगतम् ।
स्थापितमस्मिन्कथमपि
गोपितमन्तर्मया मनोरत्नम् ॥ ६५ ॥

दग्धषडध्वारण्यं
दरदलितकुसुम्भसंभृतारुण्यम् ।
कलये तव तारुण्यं
कम्पातटसीम्नि किमपि कारुण्यम् ॥ ६६ ॥

अधिकाञ्चि वर्धमाना-
मतुलां करवाणि पारणामक्ष्णोः ।
आनन्दपाकभेदा-
मरुणिमपरिणामगर्वपल्लविताम् ॥ ६७ ॥

बाणसृणिपाशकार्मुक-
पाणिममुं कमपि कामपीठगतम् ।
एणधरकोणचूडं
शोणिमपरिपाकभेदमाकलये ॥ ६८ ॥

किं वा फलति ममान्यै-
र्बिम्बाधरचुम्बिमन्दहासमुखी ।
संबाधकरी तमसा-
मम्बा जागर्ति मनसि कामाक्षी ॥ ६९ ॥

मञ्चे सदाशिवमये
परशिवमयललितपौष्पपर्यङ्के ।
अधिचक्रमध्यमास्ते
कामाक्षी नाम किमपि मम भाग्यम् ॥ ७० ॥

लक्ष्योऽस्मि कामपीठी-
लासिकया घनकृपाम्बुराशिकया ।
श्रुतियुवतिकुन्तलीमणि-
मालिकया तुहिनशैलबालिकया ॥ ७१ ॥

लीये पुरहरजाये
माये तव तरुणपल्लवच्छाये ।
चरणे चन्द्राभरणे
काञ्चीशरणे नतार्तिसंहरणे ॥ ७२ ॥

मूर्तिमति मुक्तिबीजे
मूर्ध्नि स्तबकितचकोरसाम्राज्ये ।
मोदितकम्पाकूले
मुहुर्मुहुर्मनसि मुमुदिषास्माकम् ॥ ७३ ॥

वेदमयीं नादमयीं
बिन्दुमयीं परपदोद्यदिन्दुमयीम् ।
मन्त्रमयीं तन्त्रमयीं
प्रकृतिमयीं नौमि विश्वविकृतिमयीम् ॥ ७४ ॥

पुरमथनपुण्यकोटी
पुञ्जितकविलोकसूक्तिरसधाटी ।
मनसि मम कामकोटी
विहरतु करुणाविपाकपरिपाटी ॥ ७५ ॥

कुटिलं चटुलं पृथुलं
मृदुलं कचनयनजघनचरणेषु ।
अवलोकितमवलम्बित-
मधिकम्पातटममेयमस्माभिः ॥ ७६ ॥

प्रत्यङ्मुख्या दृष्ट्या
प्रसाददीपाङ्कुरेण कामाक्ष्याः ।
पश्यामि निस्तुलमहो
पचेलिमं किमपि परशिवोल्लासम् ॥ ७७ ॥

विद्ये विधातृविषये
कात्यायनि कालि कामकोटि कले ।
भारति भैरवि भद्रे
शाकिनि शांभवि शिवे स्तुवे भवतीम् ॥ ७८ ॥

मालिनि महेशचारिणि
काञ्चीखेलिनि विपक्षकालिनि ते ।
शूलिनि विद्रुमशालिनि
सुरजनपालिनि कपालिनि नमोऽस्तु ॥ ७९ ॥

देशिक इति किं शङ्के
तत्तादृक्तव नु तरुणिमोन्मेषः ।
कामाक्षि शूलपाणेः
कामागमतन्त्रयज्ञदीक्षायाम् ॥ ८० ॥

वेतण्डकुम्भडम्बर-
वैतण्डिककुचभरार्तमध्याय ।
कुङ्कुमरुचे नमस्यां
शंकरनयनामृताय रचयामः ॥ ८१ ॥

अधिकाञ्चितमणिकाञ्चन-
काञ्चीमधिकाञ्चि कांचिदद्राक्षम् ।
अवनतजनानुकम्पा-
मनुकम्पाकूलमस्मदनुकूलाम् ॥ ८२ ॥

परिचितकम्पातीरं
पर्वतराजन्यसुकृतसंनाहम् ।
परगुरुकृपया वीक्षे
परमशिवोत्सङ्गमङ्गलाभरणम् ॥ ८३ ॥

दग्धमदनस्य शंभोः
प्रथीयसीं ब्रह्मचर्यवैदग्धीम् ।
तव देवि तरुणिमश्री-
चतुरिमपाको न चक्षमे मातः ॥ ८४ ॥

मदजलतमालपत्रा
वसनितपत्रा कराहतखनित्रा ।
विहरति पुलिन्दयोषा
गुञ्जाभूषा फणीन्द्रकृतवेषा ॥ ८५ ॥

अङ्के शुकिनी गीते
कौतुकिनी परिसरे च गायकिनी ।
जयसि सविधेऽम्ब भैरव-
मण्डलिनी श्रवसि शङ्खकुण्डलिनी ॥ ८६ ॥

प्रणतजनतापवर्गा
कृतरणसर्गा ससिंहसंसर्गा ।
कामाक्षि मुदितभर्गा
हतरिपुवर्गा त्वमेव सा दुर्गा ॥ ८७ ॥

श्रवणचलद्वेतण्डा
समरोद्दण्डा धुतासुरशिखण्डा ।
देवि कलितान्त्रषण्डा
धृतनरमुण्डा त्वमेव चामुण्डा ॥ ८८ ॥

उर्वीधरेन्द्रकन्ये
दर्वीभरितेन भक्तपूरेण ।
गुर्वीमकिंचनार्तिं
खर्वीकुरुषे त्वमेव कामाक्षि ॥ ८९ ॥

ताडितरिपुपरिपीडन-
भयहरणनिपुणहलमुसला ।
क्रोडपतिभीषणमुखी
क्रीडसि जगति त्वमेव कामाक्षि ॥ ९० ॥

स्मरमथनवरणलोला
मन्मथहेलाविलासमणिशाला ।
कनकरुचिचौर्यशीला
त्वमम्ब बाला कराब्जधृतमाला ॥ ९१ ॥

विमलपटी कमलकुटी
पुस्तकरुद्राक्षशस्तहस्तपुटी ।
कामाक्षि पक्ष्मलाक्षी
कलितविपञ्ची विभासि वैरञ्ची ॥ ९२ ॥

कुङ्कुमरुचिपिङ्गमसृ-
क्पङ्किलमुण्डालिमण्डितं मातः ।
जयति तव रूपधेयं
जपपटपुस्तकवराभयाब्जकरम् ॥ ९३ ॥

कनकमणिकलितभूषां
कालायसकलहशीलकान्तिकलाम् ।
कामाक्षि शीलये त्वां
कपालशूलाभिरामकरकमलाम् ॥ ९४ ॥

लोहितिमपुञ्जमध्ये
मोहितभुवनं मुदा निरीक्षन्ते ।
वदनं तव कुचयुगलं
काञ्चीसीमां च केऽपि कामाक्षि ॥ ९५ ॥

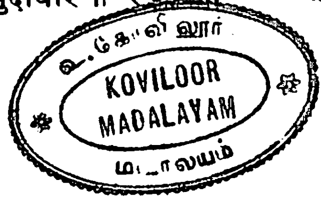
जलधिद्विगुणितहुतवह-
दिशादिनेश्वरकलाश्विनेयदलैः ।
नलिनैर्महेशि गच्छसि
सर्वोत्तरकरकमलदलममलम् ॥ ९६ ॥

सत्कृतदेशिकचरणाः
सबीजनिर्बीजयोगनिश्रेण्या ।
अपवर्गसौधवलभी-
मारोहन्त्यम्ब केऽपि तव कृपया ॥ ९७ ॥

अन्तरपि बहिरपि त्वं
जन्तुततेरन्तकान्तकृदहंते ।
चिन्तितसंतानवतां
संततमपि तन्तनीषि महिमानम् ॥ ९८ ॥

कलमञ्जुलवागनुमित-
गलपञ्जरशुकग्रहौत्कण्ठ्यात् ।
अम्ब रदनाम्बरं ते
बिम्बफलं शम्बरारिणा न्यस्तम् ॥ ९९ ॥

जय जय जगदम्ब शिवे
जय जय कामाक्षि जयजयाद्रिसुते ।
जय जय महेशदयिते
जय जय चिद्गगनकौमुदीधारे ॥ १०० ॥

आर्याशतकं भक्त्या
पठतामार्याकटाक्षेण ।
निःसरति वदनकमला-
द्वाणी पीयूषधोरणी दिव्या ॥ १०१ ॥

इति आर्याशतकं संपूर्णम् ॥

